

Debreceni független Újság

politikai napilap

Sir Robert Gower vasárnap Debrecenbe érkezik

A magyar revíziós mozgalom nagy barátja előadást tart Debrecenben

Az angol képviselőház tagjai közül azok, akik a magyar ügy iránt érdeklődést tanúsítanak, mintegy 280 tagot számláló testületet alkotnak. Ennek a testületnek kiváló elnöke Sir Robert Gower angol alsóházi képviselő, a magyar revíziós mozgalom egyik legtekintélyesebb angol barátja. Robert Gower már több ízben járt Magyarországon s igen jól ismeri a magyar viszonyokat. Ez alkalommal ismét tanujelét akarja adni magyarbarát érzelmeinek s szombaton dél-

ben megérkezik Budapestre.

A budapesti látogatás mellett, ahol fontos kulturális ügyek megbeszélése végett fog néhány napig tartózkodni, örömmel keresi fel a kiváló angol képviselő a magyar vidéki városokat. Ezért dr. Tankó Béla, a debreceni egyetem rectora meghívta a legmagyarabb városba Debrecenbe. Udvardy Miklós, a Magyar Revíziós Liga igazgatója értesítette Tankó Béla professzort, hogy Sir Robert Gower a meghívásnak nagy örömmel tesz eleget s

vasárnap délután Debrecenbe érkezik s délután készséggel tart előadást revíziós kérdésekről. Kíséretében lesz báró Forster Pál meghatalmazott miniszter, rendkívüli követ és Udvardy Miklós, a Magyar Revíziós Liga igazgatója.

A magyar ügy nagy barátját az állomáson az egyetem, a város, a helyi és vármegyei revíziós szervezetek és társadalmi egyesületek fogadják.

Előadását vasárnap délután fél 6 órakor a Déri-múzeumban tartja.

tosított kivételes jog, a kormány 1923 február 11-én azt nem tarthatta hatályban.

A 4578—1920. M. E. számú rendelet 6. §-a tehát hatályát veszítette és így lapalapításhoz előzetes miniszterelnöki engedély követelése nem jogszerű.

A közigazgatási bíróság ítélete a magyar törvények szerint csak konkrét ügyben kötelező, az itt ismertetett ítélet alapján tehát nem lehet általánosítani, de aligha kétséges, hogy

a közigazgatási bíróság most már minden eléje kerülő ilyen ügyben ugyanilyen ítéletet fog hozni.

A közigazgatási bíróság ítéletével kapcsolatban jól tájékozott helyen a következőket mondták:

— Az ítélet egy konkrét ügyvel kapcsolatban szegezi le a közigazgatási bíróság álláspontját. Ezzel az ítélettel illetékes tényezők természetesen szívesen foglalkozni fognak.

A miniszterelnökségen már ma délután megkezdtek annak az anyagnak az összegyűjtését, amely a kivételes hatalom gyakorlására, lapindításokra, lapbetiltásokra, az egyesülési és gyülekezési jogra vonatkozik.

Az egész joggyakorlati anyagot összeállítják és már holnap reggel bemutatják T. H. László államtitkárnak, illetőleg Darányi Kálmán miniszterelnöknek.

Ugy halljuk egyébként, hogy Lázár Andor igazságügyminiszter a kérdést minden valószínűség szerint holnap a minisztertanácsban is ismertetni fogja.

és ezután fogják a kormány álláspontját a nyilvánosság számára megállapítani.

A kormány a régi álláspontjához tartja magát.

Információink szerint a közigazgatási bíróságnak a konkrét ügyben hozott határozatával szemben a kormány a több, mint 15 éves joggyakorlat alapján áll.

A közigazgatási bíróság ítélete szerint megszűnt a kormány kivételes hatalma

Konkrét ügyben úgy döntött a bíróság, hogy lapindításhoz nem kell kormányengedély

Budapest, január 21. A közigazgatási bíróság nagyjelentőségű ítélete került ma nyilvánosságra. Ez az ítélet döntő befolyással lehet az egész magyar belpolitikai életre.

A határozat a sajtószabadságot érinti.

A háború óta a kivételes intézkedésekről szóló felhatalmazási törvény alapján miniszterelnöki engedélyhez kötötték a hírlapkiadást. Két évvel a háború befejezése után, az 1920. évi 4578. számú kormányrendelet meghosszabbította ezt a háborús kivételes állapotot és továbbra is

csak azok indíthattak lapot, akik erre a miniszterelnöktől engedélyt kaptak.

Most azután a közigazgatási bíróság egyik ítélete váratlan fordulatot jelenthet ebben a kérdésben. Dr. Héthelyi László hírlapíró beadványt intézett a székesfeváros polgármesteréhez. Ebben közölte, hogy Nemzet című politikai napilapot indít, a törvényben előírt kauciót letétbe helyezte. Kérte bejelentésének tudomásulvételét.

A polgármester az utolsó húsz észleendő gyakorlatának megfelelően, megtagadta a kérés teljesítését azzal az indoklással, hogy a 4578—1920. M. E. számú kormányrendelet 6. §-a értelmében új lap csak a miniszterelnök előzetes engedélyével alapítható.

Héthelyi László ekkor a közigazgatási bírósághoz fellebbezett.

Dr. Fogler Béla közigazgatási bíró előadásában a közigazgatási bíróság Bothos-tanácsa tárgyalta az ügyet. A panaszos, valamint a kormány álláspontjának ismertetése után a közigazgatási bíróság zárt tárgyaláson hozta meg ítéletét, amelyet azután Bothos tanácselnök kihirdetett. Az ítélet így hangzik:

— A bíróság helyt ad dr. Héthelyi László panaszának és kimondja, hogy a panaszosnak a »Nemzet« című napilap alapítása tárgyában tett bejelentésének tudomásulvétele előzetes miniszterelnöki engedély hiánya miatt nem tagadható meg s ezért a polgármestert új határozatra kötelezi.

Az érdekes ítélet indokolása szerint az 1922. XVII. törvények megengedte a kormánynak, hogy a kivételes hatalom alapján kibocsátott bizonyos rendelkezéseket még életben tartson, de csak azzal a kikötéssel, hogy a törvény életbeléptetésétől (1922 augusztus 11.) számított hat hónapon túl ezek a rendelkezések csak akkor érvényesek, ha a kormány az előbbi törvény életbeléptetésétől számított négy hónapon belül erre vonatkozóan törvényjavaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé.

A kormány 1922 december 6-án be is nyújtott egy törvényjavaslatot, amely új időszak lap alapítását a miniszterelnök engedélyétől kívánta függővé tenni, de ezt a javaslatot a nemzetgyűlés nem tárgyalta, a miniszterelnök pedig 1924 november 28-án visszavonta.

— A bíróság megítélése szerint — folytatja az indoklás — ennél fogva

önmagától megszűnt az 1929. évi XVII. törvényekben biz-

Megnyitották a népszövetségi tanácsulást

Genf, január 21. A népszövetségi tanácsülés 96. ülészakát rövid zárt ülés után nyitották meg. A tanács mindenekelőtt megállapította napi rendjét és egy-két kérdés tárgyalását a legközelebbi tanácsülés napi rendjére tette át.

Del Vayo, a valenciai kormány képviselője elvi észrevételeinek megtétele után indítványozta, hogy a madridi külképviseleteknél menedékjogot élvező állampolgárok ügyét a Spanyolországba küldött népszövetségi orvosszakértő jelentésével együtt tárgyalják. Az

indítványról élénk vita indult meg. Végül Delbos francia külügyminiszter indítványára a tanács elhatározta, hogy a népszövetségi egészségügyi bizottság jelentését a menedékjogi kérdéssel, mint humanitárius kérdéssel együtt tárgyalják. A következő tanácsülés péntek délután lesz.

A danzigi kérdés minden valószínűség szerint a szombati tanácsülésen kerül megvitatásra, — míg az alexandrettei szandzsák kérdését a tanácsülés legvégén tárgyalják.

Ujból bombázták Madridot Sikereket jelentenek a felkelők

A francia-spanyol határon, január 21. A felkelők déli hadserege folytatja győzelmese előnyomulását és már Malaga kapui előtt áll. Franco tábornok főhadiszállása jelenti, hogy a nacionalista sereg az utóbbi

hat nap alatt 50 négyzetkilométer területet foglalt el,

még pedig a legtermékenyebb vidékeken és most a Földközi tenger mentén a portugál határtól Torre Molinosig, amely csak 12 kilométernyire fekszik Malagától délnyugatra, erős hadállásokat épített ki.

A madridi frontról nagy csapatfeszítést küldtek Queipo de Llano tábornok segítségére, főleg marokkóiakat, akik az északi hegyvidék zord éghajlatát nem bírják.

Madrid, január 21. Ma délelőtt negyedtíz körül a nemzetiek több repülőgépe jelent meg a főváros fölött. A kormánycsapatok vadászrepülőgépei azonnal üldözőbe vették a nemzetiek gépeit és csakhamar

légi harc fejlődött ki.

A repülők gépfegyverekből tüzeltek egymásra és valóságos akrobatika mutatványokkal igyekeztek kitérni a gyilkos golyók elől. A fővárosban távoli robbanások zaja hallatszott, úgy látszik, a nemzetiek bombaverőgépei bombázták a kormánycsapatok madridi környéki állásait.

Rabat, január 21. A sevillai rádióállomás a következő részleteket jelenti a Cerro de Los Angeles közelében leg-

utóbb lefolyt ütközetéről:

A támadó vörös hadoszlop harcikocsik támogatásával igyekezett előnyomulni a város ellen.

A nemzeti csapatok egészen hadállásaik közelébe engedték a kormánycsapatokat, de alig hogy odaértek, gyilkos gépfegyvertüzel zúdított rájuk és így a helyzet úgyszólván pillanatok alatt megváltozott. A kormánycsapatok rendetlen futásban menekültek, miközben igen sok hadianyagot hagytak hátra. A nemzeti csapatok azonnal üldözésükre indultak és 3 km-en keresztül nyomom követték őket. A sikertelen hadművelet után a kormánycsapatok ezen a szakaszon minden haditevékenységet beszüntettek és azóta sem kíséreltek meg előnyomulást.

Időjóslás

Gyenge légáramlás, sok helyen köd, erős, az Alföldön —15 fokot meghaladó éjjeli lehülés, a napnál hőmérséklet főleg nyugaton a mainál jelentősen alacsonyabb lesz.

Bővült az olasz intézet Janigro-hangversenyének programja

A Magyarországi Olasz Kultúr-intézet debreceni alosztálya értesíti hallgatóit, hogy Antonio Janigro esellóművész, e hó 25-én, hétfőn este 8 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó hangversenyének programja a második részben a következő számokkal bővült:

II. 3. Nardini—Salmoni: Adagio, Pianelli—Salmoni: Villanella. Grazioli: Adagio. Dall'Abaco: Allegro. 4. Ravel: Habanera. Nin: Granadina. Chopin: Nocturno (OP Postumo). Popper: La Filatrice (Szökölvány).

Az intézet igazgatósága kéri az érdekelteket, hogy legkésőbb szombat déli 12 óráig gondoskodjanak jegyeikről az Olasz Kultúr-intézetben (Hatvan u. 2. l.). A Zenekezdőket kéri, hogy a hangversenyre a Zenedében biztosítsák helyüket. Mint mindig, a hangverseny teljesen díjtalan az intézet hallgatói számára — csupán 30 fillér fizetendő kötelező műsormegváltás címen.

A hangverseny iránt városszerte oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy ajánlatos a jegyeket minél előbb beszerezni. A fiatal olasz művész gazdag műsora és kiforrottságában magával ragadó lendületű művészete a legteljesebb mértékben indokoltá teszi ezt az érdeklődést.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik néhai id. Horváth Ferenc városi nyugdíjas végtszteségiételen megjelenve, szívünk mélyesges fájdalomát együttérzésükkel enyhíteni igyekeztek, továbbá mindazoknak, akik a megboldogult iránti kegyeletük jelölül ravatalára koszorút, vagy virágcsokrot helyeztek, ezúton mond hálás köszönetet úv. Horváth Ferencné és családja.

— Ásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető ócéknél!

Sorozatos bombamerényletek Lisszabonban

Letartóztattak tízenegy embert

Lisszabon, január 21. A szerdáról csütörtökre virradó éjszakán több bomba robbant Lisszabon különböző részein. Két bomba majdnem egyidőben robbant fel egy előadás alatt, amelyet a Spanyol-házban tartottak.

Bomba robbant a közoktatásügyi minisztérium épületében és a Portugál Rádió Klub leadóhelyiségében is, úgyhogy a rádió adásai is megszakadtak. Végül ugyancsak felrobbant egy bomba Barcarenában, a nemzeti rádióleadó-állomás antenna-tornyának közelében, de ez a bomba csak kisebb károkat okozott.

Az éjszakai bombamerényletek mindenütt kisebb-nagyobb károkat okoztak.

Ujabb jelentések szerint Alcantara állomás közelében a Köolaj Szállítványozó Társaság egyik vasúti kocijában is bomba robbant. A robbanás közelében egy gyanús embert letartóztattak.

A bombamerényletek színhelyének közelében tízenegy gyanús embert letartóztattak. Közöttük van hét spa-

nyol, egy angol és egy portugál állampolgár. A spanyol nemzeti kormány konzulátusának épületében egymásután két bomba robbant fel és a falakat megromlalta.

A belügyminiszter személyesen járta be a merényletek színhelyét, azután jelentést tett tapasztalatairól a köztársaság elnökének.

Lisszabon, január 21. Az éjszaka elkövetett terrorista bombamerényletek következtében a lisszaboni rendőrség 14 embert letartóztatott. A belügyminiszter az újságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy nyilvánvalóan kívülről szított merényletről van szó, ezeknek azonban — mondotta — hamarosan véget fognak vetni. A hadügyminiszter kijelentése szerint Lisszabonban és általában az egész országban teljes a nyugalom.

Lisszabon, január 22. A hadügyminisztérium épülete előtt déltájban bomba robbant. A robbanásnak nincs halálos áldozata, de az anyagi kár jelentékeny.

Szombaton lesz ítélet az elme- betegkinzó ápolók ügyében

Budapest, január 21. Az elmúlt évben az Új Szent János-kórház elmeosztályán két ápolót halt meg gyors egymásutánban, gyanús körülmények között: Perczel Dezső és dr. Szalay László. A nyomozás alapján az ügyészség három ápolót, Ferhéz István, Szabó Lajos és Gál Lajos ellen halált okozó súlyos testisértés miatt emelt vádat.

A budapesti büntetőtörvényszék csütörtökön tárgyalta a három ápoló ügyét. Mindhárman tagadták bűnösségüket.

Kluge Endre főorvos tanuvalomlásában elmondta, hogy

Perczel halálát bordatörés okozta. Szalay pedig halála előtt panaszkodott neki, hogy nagyon megverték.

Biró János dr. orvos Perczel Dezső betegségéről tett vallomást. Láta, hogy az idős ember arra szilvakék, ezért injekciót, szíverősítőt alkalmazott. Az ápolók tagadták, hogy bármelyikük is hozzányult volna a betegekhez, ellenben György Antal lelkes, amikor Perczel már meghalt, így

szólt: »Most már nem lehet segíteni rajta, de meg kell mondanom, hogy Ferhéz felsőpakolást alkalmazott a betegre, akivel nagyon durván bánt.« Vagyis

Perczel lenyomták az ágyra s ránehéztek.

— Haragszik rám a tanu — jegyezte meg Ferhéz —, mert egyszerűen, amikor portás voltam, idegenekkel akart bejönni és én nem engedtem be a kórházba.

Kertes Ferenc főápoló arról vallott, hogy Perczel esendes beteg volt. A kórházban a csigaköztést megtiltották. Tud arról, hogy egyszer

Ferhéz az inspekción orvos tettenérte, amikor egy beteget bántott és ezért meg is büntették.

Az orvosszakértők szerint Perczel bordái egy kivételével el voltak törve. Sőt voltak bordái, amelyek két helyen is el-törték.

A bíróság a tanuk kihallgatása után félbeszakította a tárgyalást és az ítélethezatal szombaton délelőtt tá-
te ki.

Renato Fleri nagysikerű előadást tartott Rino Alessiről

Csütörtökön este az Olasz Kultúr-intézetben előkelő és szépszámú közönség előtt tartotta meg előadását Rino Alessiről Renato Fleri, az intézet igazgatója. Előadásában Rino Alessi irodalmi fejlődésének és pályájának ismertetése után áttért műveinek ismertetésére. 1912-ben kezdte meg a drámai munkásságát félbemaradt Lépéső a hatalomhoz című munkájával. Később Alessi áttért a szatirikus drámaírodalomra és mélyebb problémákat kifejező drámákra és 1931-ben aratta első komoly sikerét. Utána egymás után jelentek meg drámái: Isten szomja, Savonarola. A lélek színe, Cien, Ag és gyökér, Part-ember, Medici Katalin, Sakszesélyük röpte és dr. Hiru esete, amely most kerül bemutatásra a debreceni színházban. Dr. Hiru esetét először San Remóban mutatta be Pirandello társulata San Remoból Rómába került, ahol Mussolini is megnézte két fiával. A dráma érdekes problémát vet felszínre. Szembeállít két ember-típust, akiket a maguk egyéniségében, mint két szélsőségnak a képviselőit személyesíti meg. A dráma konklúziója, hogy a tudomány az élet, az ész pedig az ösztön győzi le. Hiru dr. mint elme-gyógyász kezel egy lelki gátlásokkal terhelt asszonyt, akinek lelki problémáit tiszteendő házasságának eszött mondott vágyai okozták. A doktor akaratára meggyógyítja és teljes sikerrel teszi újra éppé és egészségesé. Azonban az együttölt felbreszti az asszonyban a szerelmet és csak a szerelme teheti őt boldoggá. Minden összeomlik az orvos körül. A világ, amit tudománya révén maga köré épített, most, amikor az élet állította szembe az érzt és a maga valóságát, lerombolja mindazt, amit logikával, bölcsellett és tudományos megállapításokkal nevelt meggyőződésével felbresz benne a felelősség érzése. Magát okolja a kibontakozó tragédiáért. Amikor pedig az asszony megöli a férjét, oly elemi erővel robban ki belőle a felelősség érzése, hogy a berohanó rendőrtisztnek magát vádolja az elkövetett gyilkosságért. Csodálatos színekkel megfestett emberrajzot nyújt Alessi ebben a drámában. Az asszony alakja megtestesíti a szenvedélynek parancsolni nem tudó embert, aki semmiféle absztrakciókat nem ismer, csak az életet akarja élni minden erejével és vágyával. Szemben ezzel az orvos drámai rajzában, akinek a tudománya egyuttal a hite is, aki mint valami modern Faust szerelme nélkül a tudomány aszkézisében keresi az élet és lélek rejtett igazságait, minden felépített meggyőződést az emberi tragikum megdöbbenő erejével érzékeltet. Az előadó szerint, mintha Ibsen mondanát valósítaná meg: „Ne öljétek meg az életet, hanem élénkítétek meg azáltal, hogy lelkiismereteknek a feltámadásán dolgozzatok, másképpen mindvégig élőhalottak lesztek és nem emberek. Előadását azzal fejezte be Renato Fleri, hogy Rino Alessi drámája a fasiszta forradalom eredménye, amely megtisztította a művészetet és az intellektuális életet is és az irodalomból emberi emelkedettség esztetikus eszközeit természetete meg.

FELMENTETTEK EGY KÖZSEGI FŐJEGYZŐT ÉS PENZÁROST. Kórocz József községi főjegyző, jelenleg erdőbényei lakos 9 rendbeli hivatali sikkasztás és 8 rendbeli hűtlen kezelés címén. Gombos Lajos tizgyermekes tarcali földműves, volt községi pénztáros pedig 3 rendbeli közokirathamisítás címén került a satoraljai helyi törvényszék elé, amely mindkettőjüket felmentette a vád alól. A debreceni ítélőtábla csütörtökön helyben hagyta a felmentést.

Fleri színházát tartott össziről

az Olasz Kultur-
szépszámú közön-
g előadását Rino
Fleri, az intézet
tanár Rino Alessi
és pályájának is-
müveinek ismer-
kedte meg a drámai
írta Lépéső a
mű munkájáért.
szatirikus drá-
yebb problémákat
1931-ben aratta
Utána egymás
amál: Isten szom-
ék színe, Cien, Ag-
r, Medici Katalán,
s dr. Hiru esete,
mutatásra a debre-
Hiru esetét cla-
mutatta be Pirau-
Remoból Rómába
i is megnézte két
lekes problémát
állít két ember-
uk egyéniségében,
ek a képviselőit
ráma konkluziója,
élet, az észí pedig
rn dr. mint emle-
lelki gátlásokkal
ek lelki problé-
asságának csődtől
ák. A doktor aka-
s teljes sikerrel
észségessé. Azon-
lébreszti az asz-
és csak a szere-
gá. Minden össze-
A világ, amit tu-
ta köré épített,
állította szembe
valóságát, lerom-
logikával, böse-
megállapítások-
désessé. Felbred-
ése. Magát okolja
ért. Amikor pe-
béli a férjét, oly-
i belőle a felelős-
erohanó rendőr-
ja az elkövetett
alatos színekkel
ot nyújt Alessi
z asszony ulakja
délyének paran-
bert, aki semmi-
em ismer, csak
n minden erejével és
zel az orvos drá-
a tudománya
mint valami mo-
nélkül a tuda-
eresi az élet és
z, minden felépí-
emberi tragikura
érzékelt. Az
Ibsen mondasát
öljétek meg az
tek meg álltal,
ek a feltámadá-
éppen mindvá-
és nem embe-
rejte be Renato
essi drámája a
edménye, amely
zetet és az intei-
z irodalomból
esztetikus eszkö-

Szabad és független pálya legyen az ügyvédség — hangoz- tatta az igazságügyminiszter

Budapest, január 21. A felsőház igazságügyi bizottsága ma délelőtt Oswald István elnöklésével folytatta az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat vitáját. Glücksthal Samu volt az első felszólaló, aki az ügyvédi pálya szufoltságáról beszélt. Galánffy János, a közjegyző kamarák felsőházi képviselője a numerus clausus mellett beszélt. Bethlen Pál mindenben helyeselte a törvényjavaslatot.

Lázár Andor igazságügyminiszter beszélt ezután. Történelmi visszaillesztést vetett az ügyvédi foglalkozással kapcsolatos magyar törvényalkotásra, majd rámutatott arra, hogy Magyarországon egymillió lakosra 718 ügyvéd esik, Németországban 288, Franciaországban 119, Angliában 430, Hollandiában 118. Magyarországon egy ügyvédre 669.000 pengő nemzeti jövedelemmel bíró klientúra esik, míg például Németországban 3.400.000, Franciaországban 2.800.000 pengő nemzeti jövedelemmel bíró klientúra.

Ez a helyzet azonnali intézkedést igényel. Rendkívül nagy hibának tartaná leereszteni a sorompókat a fel-törékvő fiatalság előtt, de nem hajlandó a felelősséget vállalni a jövő

ügyvéd-öngyilkosaiért. Ezért akarja meghonosítani az új rendszert, amely nem érinti az ügyvédek függetlenségét és szabadságát.

— Minden erőmmel azon vagyok, — folytatta a miniszter — hogy bármilyen tere is a szabad és független egyének száma ebben az országban szaporodjék. Minden ország jövője, minden kormányzat biztonsága sokkal erősebben épülhet fel a szabad és független egyének önálló spontán megnyilatkozásán, amellyel egy kormányzatot támogatnak, mint bármiféle paranason alapuló engedelmes-ségen. Nagy súlyt helyezek arra, hogy az ügyvédség csakugyan szabad és független pálya legyen, mégpedig gazdaságilag is, mert ez a függetlenséghez tartozik.

Végül részletesen válaszolt a vita tegnapi és mai szónokainak, majd kérte a törvényjavaslat elfogadását.

A bizottság a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta és ezzel az ülés délután két órakor ért véget.

A felsőház plénuma esütörtökön tárgyalja a javaslatot.

Egy furfangos szélhámosnő a színházhoz csalta áldozatait és közben kifosztotta lakásaikat

A múlt héten történt, hogy Bereczky Sándorné, Pesti uca 17. szám alatti lakásán egy ismeretlen nő megjelent a színháznál, ahol egy színésznő állítólag ruhamosással szeretné megbizni. Az ismeretlen felajánlotta, hogy amíg Bereczky a színházba megy, szívesen vigyáza a lakására és a nála levő ielenházi ápoltra. Bereczky Sándorné el is ment a színházhoz, ahol azonban az említett színésznő mit sem tudott ruhamosásról, mire a felül-tetett asszony hazament és legnagyobb meglepetésére lakását üresen találta.

Az ismeretlen nő nyomtalanul eltűnt és vele együtt egy fekete selyemruhának is nyoma veszett.

Bereczkyné akkor feljelentést tett a szélhámosnő ellen.

A héten aztán újabb hasonló panasz érkezett a rendőrségre. Fási Mihály, Barna uca 4. szám alatti lakó szorgalmasan el, hogy megjelent lakásán egy ismeretlen nő és gépirásos levelet hozott Horváth Árpád színigazgatótól, aki őt függönyhúzóknak hívja meg kitéző fizetéssel és az állás azonnali elfoglalására szólítja fel. Fási Mihály nagyon megörült a megtisztelő meghívásnak és azonnal a színházba sietett, sőt útközben régi állását az Ullmann-cégnél fel is mondta.

A színháznál természetesen meglepődve fogadták Fási Mihályt és jót mosolyogtak a levelelen, amely rossz fogalmazásával elárulta fiktív jellegét.

Fási Mihály, aki már beleélte magát kitéző új állásába, szomorúan hallgott hazá, ahol újabb kellemetlen meglepetés várta.

Lakását ugyanígy távolléte alatt feltörték

és különböző férfi és női ruhákat, valamint egy arany karkötőjét vittek el szekrényéből.

A feljelentés kapcsán megadott személyleírásból a rendőrség megállapította, hogy Fásit ugyanazon a személy csapta be és fosztotta ki, aki Bereczkynével is hasonló trükkkel operált. Hamarosan kiderítették, hogy

a szélhámosnő Sárosi Ferenéné 30 éves, lakás- és foglalkozás nélküli asszony.

„Aki azért bolondítja »üzletfeleit« következetesen a színházhoz, mert valamikor itt az illemhelyet őrizte, Ernyei köze volt a színházhoz.

Sárosi Ferenéné a személyleírás alapján addig keresték, míg az elmúlt este egyik Kékes ucai házban egy rendőr lefűlte. A károsultak felismerték benne »jóltevő-jüket«. Sárosi Ferenéné nem is tagadhatott. Kihallgatás után őrizetbe vették.

Az iparügyi miniszter a husíparos bálon

Szombaton este 9 órai kezdettel rendezik meg a husíparosok nagyszabású bál mulatságukat az Arany Bika dísztermében. A bál iránt igen nagy az érdeklődés annyival is inkább, mert az ezt megelőző husíparosbál 10 évvel ezelőtt volt. Ez a bál még sokkal sikerültebbnek ígérkezik. A fővárosból máris sok politikai és közéleti előkelőség jelentette be érdeklődését dr. Bornemisza Géza iparügyi miniszterrel; leutazik Koch Gyula, a fővárosi husíparosok elnöke is több előkelő fővárosi husíparos társaságában.

A bál rendezőbizottsága mindent elkövet, hogy az illusztris vendégeket méltó fogadtatásban részesítse és szórakoztatásukról megfelelően gondoskodik. A bálterem erre az alkalomra impozánsan fel lesz díszítve. A nagy érdeklődésre tekintettel különösen a

**EGYSZERŰ DE
NAGYSZERŰ**

MERT A
VILÁGOS FEJ VÉDJEJÉVŐ
DR. OETKER-fele
SÜTŐPORRAL
KÉSZÜLT

pályajegyekről ajánlatos előre gondoskodni (Böde Gyula üzletében előre válthatók). Nagy páholy hat személyes 20 pengő, négy személyes kispáholy 15 pengő, személyjegy 3 pengő, táncosjegy 2 pengő. Hölgyeknek külön öltöző és hölgyfodrász áll rendelkezésre.

Eddig még nem jelentkezett az „ezres” a Vigyázó-ügyben

Budapest, január 21. A Vigyázó-kincsek bűnügyében újabb fordulat történt. A Bösörmeényi úti esendőrlaktanyában jelentkezett egy öszhajjú, izgatottan viselkedő asszony és bejelentette, hogy

a Lublóváry-ügyben fontos közlendői vannak.

Elmondta a esendőrlaktanyának, hogy neki módjában van a hiányzó ékszereket előteremteni. A kincsek állítólag egy Liszt Ferenc téri házban vannak elrejtve.

— Azt is tudom, hogy kinél — mondta a titokzatosan viselkedő asszony, aki nem volt hajlandó megmondani a nevét.

— Ha a tiszt urak meg akarnak valamit tudni és szükségük van

rám, közöljenek a lapokban egy felszólítást:

»Ezres szám jelentkezék!«

És én akkor jelentkezem és elmondok mindent.

Az asszony ezután felkelt és a meglepett esendőrlaktant még csak kísérletet sem tett arra, hogy viszatartsa a titokzatos nőt, aki pillanatok alatt eltűnt az uccán.

A esendőrség most a következő felhívást tette közzé a lapokban:

— A esendőrség a rákoskeresztúri Vigyázó-kastélyból eltűnt ékszerek ügyében felkéri az ezres számot, jelentkezék a esendőri nyomozó alosztálynál.

Eddig azonban még nem jelentkezett az »ezres«.

Tanár és tanító tyúkpere

Nem mindennapi ügyet tárgyalt esütörtökön dr. Kerekes Ernő járásbíró. Az ügy szereplője két ismert debreceni ember, egy középiskolai tanár és egy tanító volt, akik becsületértés címén tettek egymás ellen feljelentést.

A tanár és tanító szomszédok voltak. A tanító úr tyúkjai átbujtak a kerítésen és bepiszkították a tanár úr udvarát, a tanító úr kacsaí gágogással idegesítették a tanár urat. A tanár úr erre írt levelet a tanító úrhoz:

„Tisztelt tyúktulajdonos úr, a szomszédban!

Értesítem, hogy a tyúkjai átjárnak az udvaromra és ott piszkítanak. Őrizze a tyúkjait jobban, a kacsaí pedig adjon enni, akkor nem fognak gágogni. Ecélra felajánlom a birtokomban levő dinnyehéjakat.”

A tanító úr hasonló hangon válaszolt a levélre:

„Tisztelt tyúk által károsult úr, a szomszédban!

Tisztelt uram, ön tudja az én becsületes nevemet, visszatartom tehát a tyúktulajdonos megszólítást. Ön ideköltözésem első napjaiban megkezdte a kellemetlenkedést. Azt megtanulhatta

volna a természetrajzban, hogy a kacsa akkor gágog, ha enni kap, nem akkor, ha éhes. A felajánlott dinnyehéjat fordítsa saját céljaira. Vegye tudomásul Péter, hogy a szomszédja nem akar jó Pál lenni.”

Mind a ketten sérelmesnek találták egymásra nézve a levelet és azonnal megtették egymás ellen a feljelentést. Most itt állnak a bíró előtt, nagyon haragszanak egymásra és ilyeneket mondanak:

A tanár: Szankcióval ellátott ítéletet kérek:

A tanító: Legalább olyan büntetést kérek rá, amilyent én kapok!

És pirosak a dühtől.

A bíró békülésre szólítja fel őket, természetesen eredménytelenül. Ők nem hagyják! A bíró mindent elkövet, hogy kibékítse a tanító urat a tanár úrral.

„Tanító úr kérem és tanár úr kérem, szeretné nekik mondani. — hagyják azokat a tyúkokat, mi lesz a nebulókkal, ha tyúkokkal törődnek, meg a kacsaíkkal?”

Végül nem is hoz ítéletet az ügyben a bíró. Elnapolja a tárgyalást január 25-éig, addig talán megbocsájtanak egymásnak a tanító úr és a tanár úr.

Hungária filmszínház

Előadások: 4, 6, 8 órakor!

Vidám, ötletes, szelímes és végig kacagtató az

„ALLOTRIA“

WILLY FORST legújabb remeke.

SIESSEN MEGNÉZNI!

Előadások: 4, 6, 8 órakor.

Az Apollóban

Ma először: az izgalmas filmek koronája: a

„Fekete légió“

a „Texasi Lovasok“ harca a ban litákkal és rézbőrű indiánokkal!

Uj előadás kezdetek má 6! 4, 6, 8 órakor.

— A fejfájás és a migrén, akkor, ha ezek a béműködés és a gyomor-emésztés zavaraiból erednek, gyakran már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz használata után is megszűnnek.

Dr. Jánossy Gyula fajbiológiai előadása a KIE-ben

Most tartotta dr. Jánossy Gyula v. egyetemi tanársegéd, orvos a KIE szabadegyetemi előadásorozat keretében harmadik előadását. Előbbi előadásai-ban a népesedés mennyiségi zavarairól beszélt, most pedig „A nép értékének esőkként előidező tényezők” című előadásában azt a helyzetet ismertette, amikor a társadalomban nem kívánatos elemek jutnak túlsúlyra. Hogy ezt a veszélyt kellően megismerhessük tudnunk kell, melyek a nem kívánatos elemek a kérdés magyar vonatkozásában. Etekintésben két csoportot kell megkülönböztetnünk. Az egyik csoport az egyéni degeneráció következtében nem kívánatos elemek a fajlának, a másik csoportba azok a motívumok sorolhatók, amelyek a helytelen fajkeveredés következményei.

Amikor a magyarság helyes, vagy helytelen fajkeveredéséről kell beszélnünk, meglehetősen rossz helyzetben vagyunk azért, mert a magyar fajta maga sem egységes típus. Már az ősmagyarok altái török elemekkel keveredtek s ebből kifolyólag a magyar faj még ma is felismerhető törökös beütést kapott. Ez a keveredés a magyarságnak nem ártott, de kikristályosította az ugoros magyar és törökös magyar típusát. Azonkívül a magyar fajta már mostani hazájában, sok más külföldi vért is vett magába. Azonban a fajúsi lakosságának a zöme mégis típusosan magyar maradt, ezért úgy kell felállítani a kérdést, hogy melyek azok a típusok, amelyek ezzel a keletbéli fajtával jól keverednek. Feleletképpen megállapíthatjuk, hogy a török fajlában és a délszlávok között feltalálható dinári elemmel való keveredés még jó a magyarságnak. Egészen jól szokott sikerülni az alpesi rasszal való keveredés, (bajorok és tiroliak egy része), már nem olyan jók fajlánk keveredése az európai óslakosság fellelhető maradványával, a boreász típusal, (északnémetek és angolok) és a Földközintengeri rasszal, melynek tagjai a spanyolok, az olaszok legnagyobb része és a görögök. Egészen rossz eredményeket mutat a szines fajlakkal és a zsidósággal való fajkeveredés.

Az egyéni degeneráció okai az emberi kvalitást romboló külső és belső tényezők lehetnek. A külső tényezők az úgynevezett csirámérgek. Ezek közé egy esomó mérge, igen sok betegség tartozik, de ide kell sorolnunk a rossz táplálkozást is, amelynek értékronból voltát világosan mutatja az a körülmény, hogy ha ez generációkon keresztül történik, négy generáció múlva megszűnik az utódszületés.

A degenerálódás belső oka a terhelt-ség. A terheltlen világrajótt emberek, a pszichopáták, akik tehát nem százszázalékosan normális emberek, de még nem is kifejezetten betegek között két típus van. Egy nagyon cselekvő és egy cselekvőképtelen típus. Ez jelentkezik már az egyének gyermekkorában is, ezért kell éppen ezekre nevelési szempontból sokat gondolni. Mert kellő időben megfogott és helyesen alkalmazott neveléssel a hibák, melyeket az egyén magával hozott, előnyére válhatnak.

Nagy érdeklődéssel kísért előadása után bejelentette a kiváló előadó, hogy ebben a témakörben mozgó utolsó előadásán azzal fogja megismertetni hallgatóit, hogy lehetséges-e a fajjavítás, vannak-e eszközeink ehhez. Jövőhétfi, január 27-i előadásának helye is a KIE otthon, az előadás kezdete este 8 óra.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKEL!

1225 választó — 1446 ajánló az Árpád téri egyházrészben

Maklár Károly püspöknek az árpád téri egyházrészben a Péterfia uccai egyházrészbe való távozásával megüresedett árpád téri lelkészség elnyerésére már megindultak a mozgalmak és szomorúan kell megállapítani azt a tényt, hogy ezekben a megmozdulásokban ismét azok a módszerek jutnak érvényre, amelyek a politikai életben és választásokban sokszor kifogás és súlyos kritika tárgyává

lettek. Legújabbban az egyik választó érdeklődésében adtak be egy meghívás iránti indítványt, amelyet 1446 választó írt alá. Azonban az árpád téri választók száma ezzel szemben csak 1225-öt tesz ki. Nyilvánvaló, hogy a választási ajánlások káros módszerei kaptak lábra, amelyet csak annál súlyosabbá tesz az a tény, hogy az egyházi életben, a lelkészválasztással kapcsolatban fordultak elő.

Juhász Nagy Sándor és Horváth Árpád előadásai zsúfolt ház előtt folytak le az Ady Társaság Színházi Szabadegyetemén

Csütörtökön délután a Déri-múzeumban előkelő közönség sereglett össze az Ady-Társaság Szabadegyetemének második előadására. Megjelent a közönség sorában Kölcsey Sándor dr. polgármester, Oláh Gábor író, Balogh Sándor kultúratanácsnok és még mások.

Az első előadást dr. Juhász Nagy Sándor tartotta a színház társadalomformáló erejéről. Előadása első részében az eszményi színház képét rajzolta föl plasztikusan. A színházat, mint játszóteret, művészi kiállító helyiséget, továbbá mint iskolát, népgyűlési termet, végül mint templomot méltatta. Rámutatott — előadása második részében — arra, hogy a világháború óta a teljes zürzavarba zuhanat emberiség hogyan keresi a kibontakozás útját s hangsúlyozta, hogy ebben az útkeresésben a színház rendkívül nagy szolgálatokat tehet a társadalomnak, ha viselkedés szabadságát. Ma kettős cenzura alatt áll: az államhatalom mellett a közönség is nagyon érzékenyen vigyáz rá, hogy komoly mondanivalók a színpadon mennél ritkábban fordulhassanak elő.

Juhász Nagy Sándor nagy tetszéssel fogadott előadását vitá követte. Dr. Gulyás István arra mutatott rá, hogy a színház társadalomalakító szerepe elsősorban az íróktól függ. Kölcsey Sándor dr. polgármester nagy figyelemmel hallgattat hozzászólása szerint a színház felelőssége teljes mértékben fönnáll s kötelessége az író-

kat rábátorítani arra, hogy társadalomnevelő alkotásokkal lépjenek elő. Musz a Ferenc az erkölcsi szempontok fontosságát, Tóth Béla a dráma kollektív jellegét hangsúlyozta, Kardos Pál pedig arra figyelmeztette a hallgatókat, hogy a tárgy miatt perspektívahibába ne essenek s azt ne gondolják, hogy a színháznak legfőbb feladata a társadalom nevelése. A színház elsősorban a művészet szolgálatában álljon.

Juhász Géza összefoglaló szavai után Thuróczy Gyula, a Csokonai-színház kiváló művésze adta elő Hamlet nagymonológját mely átéléssel, rendkívüli hatással.

Végül Horváth Árpád, a Csokonai-színház igazgatója tartotta meg gazdag ismeretanyagot színporkázó szellemességgel formáló előadását a színházról, amelynek a belső üzemét mutatta be, meggyőzően fejte ki, hogy a jó színháznak a laboratórium gondosságát a kaszárnya kemény fegyelmével kell párosítania. Történelmi távlatba helyezve ismertette a színpad mai formájának kialakulását, a nézőtér szerepét, amely minden korban fontos képe az épen uralkodó társadalmi állapotoknak. Végül a színház belső fölépítését, a színházi ügyvitel módját ismertette, állandóan vitél, szellemes megállapításokkal bilincselve le a hallgatóságot, amely hatalmas tapssal jutalmazta az előadást.

1500 ember jelenlétében végzett áldozatával a Manhattan Operaház titokzatos gyilkosa

Newyork, január 21. Rejtélyes gyilkosság szörnyű vakrémületbe fullasztotta azt a díszlakomát, melyet a newyorki Manhattan-operaházban rendeztek Barney Shapiro, az ismert amerikai műpártoló tiszteletére. A díszteremben összegyűlekezett 1500 főnyi közönség előtt, amely az amerikai társadalmi, politikai, gazdasági és művészeti élet legnevesebb képviselőiből állott, egy magasrangú rendőrtiszt éppen nekifogott az ünnepi beszédnek, amikor a szomszédos, kisebbik teremben óriási riadalom támadt.

Egy homályban álló asztal alatt holttestet fedeztek fel. Gyilkosság történt, amelynek áldozata a díszlakoma egyik meghívott vendége: Cicero, a Garment Motor Transport Cie. igazgatója. Leírhatatlan zürzavar támadt.

Az estélyiruhás nők sorra elajultak.

Két rendőrtiszt, aki jelen volt, állította a kijáratokat, hogy senki ne távozhasson, amíg meg nem érkez-

nek a detektívek. Hogy valamelyest helyreálljon a nyugalom, a zenekart utasították, hogy folytassák játékát. Pár perc múlva

háromszáz rendőrtisztviselő özönlötte el a fényesen kivillagított operaházat.

Az ezeröttszáz társadalmi kiválóság 10 óra hosszat nem távozhatott az épületből. Végül 50 embert kérétek a rendőrségre. — Egyelőre azonban még

nem tudják, ki a gyilkos. A rendőrség most azon a nyomon indult el, amelyet az áldozat sógora szolgáltatott Cicero sógora, aki szintén jelen volt a díszlakomán, pár perce el a gyilkosság időpontja előtt látta, hogy az igazgató az elhagyatott mellékteremben áll és izgatottan tárgyal egy ismeretlen emberrel.

— Január 24-én, vasárnap este 8 órai kezdettel lesz a nagyszabású nyomdász-bál a Munkás-Otthon összes termében. Vége reggel 5 órakor. Belépődíj 80 fillér.

SOMOSKEÓY a legzseniálisabb világkalandor

Copyright
by Független Ujság

(Hatvankilencedik közlemény.)

Nem tud sikereket elérni a német kémszervezet

A németek hiába próbálták ellensúlyozni a francia—orsz közzeledést, nem tudtak elérni semmit. Ügynökei felpiszkálták a zsidókat, hogy tiltakozzanak a pogromista orosz cár imádása ellen. Beférkőztek a gyárakba s a munkásokat lázították a cári despotizmussal való szövetség ellen. Tüntetések rendeztek, amiket véresen gázolt le a párisi rendőrség. Orosz nihilistákat hoztak ide, akik merényletekre ösztökélték a francia anarkistákat.

A németek ügynöke megfizették a Gymnase színház igazgatóját, hogy adassa elő Ary Bulaw drámáját, amelynek tárgya II. Sándor cár megölése. Már ki is volt tüze a bemutató, amikor a németek által felpöngelt radikális tömegek munkások nagy orosz ellentüntetést rendeztek volna s ekkor megtörtént az az eddig páratlan eset, hogy Lockroy, a szélső szabadelvű Hugo Victor veje, a közoktatásügyi miniszter, betiltotta a darab előadását.

A németek még annyit el tudtak érni, hogy Rotschild egy darabig ellenállt az oroszok pénzügyi támogatásának. Azt is be tudták bizonyítani, hogy a Párisban letartóztatott nihilisták agan provokátorok, akik azért ugrottak be merényletekbe a franciákat, hogy ezt a párisi bíróság véresen megtérölje és így kedveskedjen a cárnak. A beugratott francia merénylők védője nem kisebb ember volt, mint Millrand, aki meggyőző érvekkel bizonyította is, hogy a kormány által fizetett orosz detektívek rendezték az egészet.

A francia kormány odáig ment, hogy távol maradt a lengyelek nagy hősné, Miskiewiczze hamvai hazaszállításának ünnepélyéről, holott eddig mindig a franciák tüntettek leghegységosabban a szabadságszerető lengyelek mellett s a lengyelek is legjobban a francia köztársaságban bíztak. Páris nap-nap után tüntetett az oroszok mellett s a németek osztrák—magyar támogatással bármennyi pénzt szórta is szét, ezt az ömlengő politikai szerelmi vallomássorozatát még csak megzavarni sem tudták.

Kompromittálni kell Mohrenheimot!

Hanley-Somoskeóy jelentette Mayernek:

— Már egészen biztos, hogy Mohrenheim Rouvier volt pénzügyminiszter útján szerez pénzt. Majdnem bizonyos, hogy Rouvier a Panama-társaságtól is szerzett pénzt Mohrenheimnak.

Mayernek felesillant a szeme:

— Nekünk is vannak erre jeleink. Azért is piszkáljuk a Panama-ügyet. Azért nem hagyjuk ez elaludni és rendezhetünk olyan botrányt, amilyen még nem volt a világon. Ügynökeink jól dolgoznak, a sajtón és a parlamenten keresztül is. Célit azonban csak akkor érünk, ha Mohrenheimot kompromittálni tudjuk. Minden a Mohrenheim vállán nyugszik. Ha bizonyítékokat szerzünk, hogy Mohrenheim is kapott a vesztegetési pénzből, akkor vége az orosz-francia szövetség kilitásának. Erre felhorkanna egész Franciaország. Ha az orosz nagykövet ludasságát be tudnánk bizonyítani, bunkósbottal vernék ki Párisból az orosz urakat és erkölcsi halottak lennének az oroszbarát politikusok.

Aztán hozzátette Mayer:

— Minden ügynökünk jól dolgozik. Hol marad ön? Mikor hozza már a Mohrenheim elleni bizonyítékokat? — Emberei nehezebb iratokat is el tudják már lopni, miért nem olyan ügyesek most is, mint a Naundorf ügyben?

(Folytatjuk.)

KEŐY álisabb alandor

lik közlemény-
t elérni
vezet

állták ellensú-
sz közeledést,
mit. Ugynekei
hogy tiltakoz-
sz cár imádása
gyárakba s a
cári despotiz-
tlen. Tüntetése-
véresen gázolt
osz nihilistákat
yletekre ösztö-
lákat.

megfízték a
gatóját, hogy
ámáját, amely-
r megőlése,
mutató, amikor
t radikális tö-
rosz ellentün-
ekkor megtör-
n esel, hogy
badelvű Hugo
gyi miniszter,
sát.

el tudtak érni,
arabig ellenál-
i támogatásá-
onyítani, hogy
ott nihilisták
azért ugrat-
a franciákat,
véresen meg-
ljen a cárnak.
rcánylók védője
mint Mille-
ekkel bizonyít-
y által fizetett
k az egészet.

odág ment,
nyelvek nagy
hamvai haza-
ól, holott ed-
ntettek leghe-
rető lengyelek
legjobban a
biztak. Páris
az oroszok
trák—magyar
pézt szórtak
olitikai szerel-
g csak megza-

ntelte Mayer-

hogy Mohren-
zgyminiszter
nem bizonyos,
társaságtól is
mnak.
szeme:
erre jelenk.
Panama-ügyet.
tudni és ren-
yt, amilyen
Ugynekeink
s a parlamen-
ban csak ak-
mot kompro-
a Mohren-
bizonyítéko-
nheim is ka-
l, akkor vége
g kilátásának.
franciaország.
basságát be-
ósbóttal ver-
urakat és er-
az oroszbarát

ol dolgozik,
ozza már a
ítékokat? —
t is el tudlak
tan ügyesek
ügyben?

KAPTUK: ADJUR

AZ ALLÁSTALAN DIPLOMA-SOK KERESKEDELMI ÁTKÉP-ZÉSE

Igen tisztelt Szerkesztőség! Örömmel olvastam Bleich Béla úrnak, a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége debreceni csoportja ügyvezető alelnökének, b. lapjuk január 17-iki számában közölt sorait, mert egyfelől a szellemi ifjúság elhelyezkedésének nagyjelentőségű kérdését jöleső indulattal tárgyalja a nyilvánosság előtt, másfelől az ez irányban kifejtett igénytelen és mindíg legjobb szándéku tevékenységem bizonyos mellánylását is látom. Közérdekű ügyben minden tárgyilagos hozzájárásra készséggel reflektálak s mellőztassék megengedni, hogy Bleich Béla úr közleményére az audiatúr ex altera pars elvénel fogva most is az alábbiakban válaszolhassak:

Debrecen város törvényhatóságához az intellektuális ifjúság ipari és kereskedelmi átképzése érdekében benyújtott indítványom senki kenyere ellen nem irányul, hanem csak egy társadalmi réteg tevékenységi körének kibővítése ennek a célja. Ugy a diploma mint az érteletési bizonyítvány kenyéradó képessége csak a magyar határokon belül terjed s nekünk azonban már most sem szabad figyelmen kívül hagyni, sőt számolnunk kell vele, hogy intellektuális feleslegeink leadását a mai határokon túl is eszközöljük. Az átképzésre tett javaslatom egyébként nem tisztán a kereskedelmi pályákra vonatkozik, de úgy vélem, szolgálatot teszek a köznek, mikor egy bizonyos társadalmi réteg általános intelligenciájának emelésére új egyedeket óhajtok rendelkezésre bocsátani.

Ha Bleich Béla alelnök úr önálló indítványomat figyelmesebben átolvasa, úgy már abból kitetszőleg megállapíthatja, hogy nem eelom a polgárságra újabb terheket róni, mert akcióm csak a jelenleg rendelkezésre álló anyagi eszközök racionalizására törekszik és az átképzési költségek fedezetél az inszegenyhitő tevékenységnél mutatkozó esetleges megtakarítást óhajtom felhasználni. Ez az akció tehát több kiadást nem igényel az én elgondolásom szerint.

Ami már most a kérdés leglényegesebb pontját illeti, valóban az az egészséges állapot, ha a gazdasági élet ön-maga veszi fel a szükséges és minél több munkaerőt minden vonalon. Sajnos azonban, a gazdasági helyzet ma még súlyos beteg. Egyik legégetőbb sebe az intellektuális fiatalok teljes állástalansága. Ha csak injekció is, amit én ajánlok, akkor is elkerülhetetlen ez a segítség, nehogy olyan veszedelem kerekedhessék belőle, amely a már állásban lévő s a legkevésbé sem irigyelt alkalmazottakat magukat is sokkal jobban és érzékenyebben fenyegetheti, mint az, hogy ezekkel az új versenytársakkal is meg kell küzdeni. Mert végeredményben mindenki existenciáját az biztosíthatja legjobban, ha a másik és mindenki meg tudja keresni legalább a mindennapi kenyeret.

A magán és kereskedelmi alkalmazottak szociális érdekeinek megvédését ezzel anyagi helyzetük megszüárdítését éppen úgy kötelességemnek isme-

rem. A magánalkalmazottak minimális fizetésének, maximális munkaidéjének, ugyanazek szolgálati pragmatikájának megalkotását, minden lehető eszközzel napirendem tartom és azt sürgetni igyekszem. Elkerülhetetlenül fontos kérdésnek tartom, a magánalkalmazottak szociális biztosításának teljes kiépítését, így az öregségi biztosítás nagyobb anyagi teljesítőképességű korszerű reformját, a munkanélküliség elleni biztosítás megalkotását.

Abban a reményben, hogy megértésre találhatok, soraim szives közlését az igen tisztelt Szerkesztőségnek hálással köszönve, vagyok kiváló tisztelttel:

Dr. Lengyel Zoltán
Debrecen sz. kir. város íb. tiszti főorvosa, törv. hat. biz. tag, az Országos Baross Gábor Kör debreceni kerülete mb. elnöke.

Rino Alessi szombaton délután előadást tart a Monti Körben

Az olasz királyi követségtől értesítés érkezett Debrecenbe, hogy Rino Alessi, a kitünő olasz író már Budapestén van és a pénteki nap folyamán Debrecenbe érkezik. Levél jött Triestből, Rino Alessi városából a Monti körhöz, amelyben az áll, hogy Rino Alessi már elkészítette annak az előadásnak szövegét, amelyet szombaton délután 6 órakor a Déri-múzeumban fog tartani a Monti-kör felkérésére folytatán. Az idő rövidsége miatt a Monti-kör nem tud külön meghívót kibocsátani az előadásra. Ezért ezen az uton hívja meg a város művelt közönségét s mindazokat az előadásra, akiket érdekel az az érdekes portré, amit egy nagy olasz író fog festeni az olasz nép vezéréül, Mussoliniról. Rino Alessi az előadást olasz

nyelven tartja, azonban már ő maga gondoskodott arról, hogy előadásáról az ő intencióinak megfelelő kivonatos magyar fordítás készüljön, amit az előadás szintén fel fognak olvasni. Az előadás hat órákor kezdődik a Monti-kör elnökének, Csobán Endre főleltárnak bevezető szavaival. Ezután következik Rino Alessi előadása Mussoliniról és az előadás tolmácsolása. Az előadást dr. Pap Károly egyetemi tanár a Csokonai-Kör elnöke fogja megköszönni a kitünő előadónak a zárószavak kíséretében. Az egész előadás a bevezető és zárószavakkal együtt körülbelül hatvan percet vesz igénybe. Az előadás ingyenes, kívánatra helyeket tart fenn a Monti-kör vezetősége.

Meghalt a bognármester, akit fejbevert a segédje

Megírtuk, hogy vasárnap Nógrádi Ferenc, Cegléd uca 10. szám alatt lakó bognármester bérelszámolás közben összeveszett segédjével, Cseh Mátyással. — Nógrádi a veszekedés hevében hasba vágta Cseh Mátyást, mire ez felkapott egy hatalmas kerékkötőt és úgy megverte mestert, hogy Nógrádi Ferenc több fejséből érezve, eszméletlenül esett össze.

A bognármester felesége rendőrt hívott, de közben a vita már lezárt és nem maradt más hátra, mint Nógrádit kiszállítani a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

Nógrádi Ferenc állapota eleinte nem látszott súlyosnak, a tüzetes

orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a súlyos kerékkötő kopnyatörést okozott és a szerencsétlen bognármester állapota szerdán már válságosra fordult. Az orvosok mindent elkövettek Nógrádi megmentése érdekében, de a tudomány nem tudott segíteni és

Nógrádi Ferenc anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, csütörtökön virradóra meghalt.

Miután az egyszerűnek látszó veszekedés ügye ilyen szomorú fordulatot vett, a gyilkossá lett Cseh Mátyás bognársegédét őrizetbe vették és erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés címén folytatják ellene az eljárást.

Sajtóper az ohati bérlet munkáspanaszai ügyében tartott helyszíni tárgyalás miatt

Sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségével vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé Maizner János. Maiznert dr. Bodnár József városi aljegyző, íb. tanácsnok jelentette fel, mert a „Tiszántúl” című hetilapban azt írta, hogy Bodnár József dr. valószínűs vésztörvényszéket tartott Egyeken, amikor 1934 őszén a Vásáry-testvérek ohati bérletén tartózkodó munkások által beadott panaszok ügyében tárgyalást tartott. Amikor már kifogytak a tanuk és a panaszosok, akkor maga az aljegyző ment tanukat és panaszosokat gyűjteni a községben. A tárgyalás egész tartama alatt a megerősített csendőrség készenlétben volt. Bodnár József szabálytalanul járt el, amikor Egyeken helyszíni tárgyalást tartott.

A tárgyaláson Maizner János kijelentette, hogy a cikkért vállalja a felelősséget. Dr. Hagymegi Kiss Pál ügyvédjelölt a valódiság bizonyítását kérte, amit a bíróság el is rendelt. Bodnár József elmondotta, hogy ő

utastásra járt el és ellene emiatt ezideig nem indítottak fegyelmi vizsgálatot.

Vásáry József azt adta elő, hogy 1934 őszén a helyszíni tárgyalás alkalmával ügyvédei, Grünberger Jakab, Bársony Menyhért és Baik Imre tiltakoztak az ellen, hogy Bodnár József aljegyző Egyeken, vagyis idegen törvényhatóság területén tartsa meg a tárgyalást. Szerinte Bodnár elfogult volt, mert a tárgyalás alatt állandóan telefonösszeköttetést tartott Debrecenel, ahonnan különböző utastításokat kapott.

Vásáry Gábor előadta tanuvallo-másában, hogy Bodnár fölényesen kezelte őket, a jegyzőkönyvet elfogultan vezették, mert mindent, ami az ő ter- hükre szólt, bevették a jegyzőkönyvbe, de ami a javukat szolgálta, afelett hosszan vitatkoztak.

Grünberger Jakab dr. elmondotta, hogy ő erőlyesen tiltakozott a tárgyalás megtartása ellen, tiltakozása azonban eredménytelen maradt.

A törvényszék több tanut hallgatott meg, majd újabb tanuk kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

A cipészek kerületi nagygyűlése

Az ipartestületünk kötelékébe tartozó cipésziparosok szakosztálya e hó 24-én, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel, az ipartestület dísztermében kerületi nagygyűlést tart.

Tárgysorozat: 1. A cipész ipar általános gazdasági helyzetének ismertetése. Előadó: a Magyarországi Lábbelikészítő Iparosok Országos Szövetségének elnöke, Dávid Ferenc.

2. Az új ipartörvény ismertetése. Előadó: a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara kiküldöttje.

3. A 8 órai munkaidő visszássága, zicrendszer eltörlése, a kontárkodás és a mestervizsga ismertetése. Előadó: Bobák Gábor kamarai beltag.

4. Az iparos nyugdíjkérdése, a 47. paragrafus sérelmének ismertetése, a közterhek rendezése. Előadó: Takács János.

5. A közszállítások sérelmének ismertetése, a cipő márkázás kérdése. Előadó: Baka Károly.

6. A bórúruk indokolatlan emelkedése és az élelmickek aránytalan emelkedése. Előadó: Fitori Ambrus.

7. Hozzászólások.

8. Indítványok.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 21-én, csütörtökön, a következő bejelentések érkeztek:

Születések: Szűcs Imre tímar m., leánya Sára. Vigkedvű M. u. 42. Halasi Sándor kocsis, fia István, Ebess. Hegedűs József keresk., leánya Eva, Baranyi u. 6. Szekeres Sándor máv. asztalos, leánya Róza, Várdi Lajos napsz., fia József, Tömös u. 6. Pistai György napsz., fia György Hajdusámszon. — Sinai Lajos kertész, fia István, Szávay u. 10. Schatz Márton egyházi, fia Zoltán, Tiszalök. Hajdu Miklós szakács, fia Miklós, Arany János u. 33. Barzó Lajos gyógyszerész, fia Lajos Kerekes Lajos keresk., leánya Julia, Püspökladány. Amsel Adolf ügynök, fia László, Nyiregyháza. Nagy Sándor pék, fia Sándor, Ghilányi u. 19. Nagy Imre boltiszolga, fia Inre Eötvös u. 49. Nagy Sándor gazdálkodó, leánya Irma, Belleföld 212. Veres Lajos napszamos, leánya Piroksa, Virág u. 46.

Eljegyzések: Schwartz Miksa könyvkeresk.—Klein Elia, Szepességi u. 37. Kuntz Ödön p. ú. fővigyázó—Molnár Imre Kossuth u. 12. Béke Ferenc gazdálkodó—Erdéi Erzsébet, Belleföld 385. Schmeck Miksa keresk.—Áron Piroksa, Arany J. u. 45. Tégási Sándor napsz.—Flóri Borbála, Berezáság u. 3. Ladányi János ím—Sánta Julia, Gázgyár u. 6.

Házasságok: Nyiri József keresk.—Lévi Erzsébet, Patai u. 8. Berényi István fényező s.—Fenyvesi Irén, Monostor u. 3.

Halálozások: Bori János ref., 4 éves, Közép u. 14. Gabányi Jenő ízr., 27 éves, Péterfia u. 39. Németh Lajos ref., 60 éves, Kigyó u. 36. Kálai András ref., 76 éves, Olajút 2. Özv. Sarkadi Gáborné ref., 80 éves, Hatvan u. 36. Teremi Sándor ref., 80 éves, Nyit u. 35. Antalóczy Kázmérné ref., 71 éves, Kar u. 37. Hosszu Julia g. kath., 5 éves, Nagyléta: Jakab Palma ízr., 7 éves, Arany János u. 24. Buza Jánosné ízr., 63 éves, Magoss 29. Nógrádi Ferenc r. kath., 35 éves, Cegléd u. 10. Özv. Komlósi Lászlóné r. kath., 54 éves, Fehérgyarmat. Özv. Kovács Tivadarné r. kath., 80 éves, Petőfi tér 5. Pusás István ref., 61 éves, Kishegyesi út 40.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetéseit mindig eredményesek!

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztője és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.** Előfizetési ár: egész évre 20.—, fél-évre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK, JANUÁR 22.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — 7.20: Étrend. — 10: Hírek. — 10.20: „Időszerű szemle.” (Felolvasás). — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: Kiss Józsa és cigányzenekara muzsikál. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés. — 13.30: Hanglemezek. — 14.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 16.15: A rádió diáklélfőrája: „A víz munkája” Dr. Wehner Józsefnek előadása. (Felolvasás). — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Korszerű időszolgálat. Közvetítés a Studióból és a rádió „Pontos idő” óráüzeméből. — Beszélő Budinszky Sándor. — 17.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. — Vezényel Rajter Lajos. — Közben kb. 18: Sportközlemények. — 18.45: „Írányított világgazdaság”. — Rác Jenő dr. előadása. — 19.15: „Visszajáró árnyak”. Katona László előadása régi magyar tánclemezekkel. — 20.15: Ignác Rózi Babits verseket mond. — 20.40: Dohnányi Ernő zongorázik. — 21.20: Hírek. — 21.40: A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel Bertha István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének). — Közben kb. 22: A rádió külügyi negyedórása. — Utána: Időjárás-jelentés. — 23: Hírek angol nyelven. — 23.05: Közvetítés a Britania szállóból. Csorba Dezső és cigányzenekara. 0.05: Hírek.

Budapest II.

18.15: Gyorsírótanfolyam. (Szlabey Géza.) 19.45: „Világjáró magyar szavak”. — Kallós Éde dr. előadása. — 20.15: aHanglemezek. — 20.45: Hírek.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban.** (Déli imaházban.) Pénteken este felé négy óra húsz perckor szombatköszöntő ima. Szombaton reggel negyed nyolc órakor. Délután három órakor. Szombatvégi ima este öt óra tíz perckor. — A Kápolna uccai templomban szombaton reggel fél nyolc órakor. Gimnáziumi ima délelőtt kilenc óra harminc perckor. Tóraolvasás és muszaf ima háromnegyed tizenegy órakor. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon: hétfőn, esütörtökön reggeli ima hat óra harmincöt perckor. Egyébként hat óra negyvenöt perckor. Délután minden nap háromnegyed öt órakor.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 4.20. szombat reggel 8. d. u. 3 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 4.10 órakor, szombat vége szombat este 5.18 órakor.

A vízvezeték csövére akasztotta fel magát egy szélütött öregember

Arvay József 63 éves napszámos a Werbőczy uca 8. szám alatti ház pincéjében lakott. A szélütött öregember lakótársa és ápolója szerdán este átutazott Hajdúszoboszlóra és innen tegnap reggel jött haza. Nagy volt a megdöbbenése, amikor benyitva a pincébe. Arvay Józsefet a vízvezeték csövére függve találta. Nyakán kötél

szorult, Arvay Józsefben már nem volt élet.

Az öngyilkosság színhelyén megjelent rendőri bizottság kétségkívül megállapította, hogy az idős beteg ember önkézzel vett véget életének. Bücsülevelet nem hagyott hátra, de nyilvánvaló hogy esélettsége miatt menekült a halálba. Holttestét az orvostani intézetbe vitték.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1912 JANUÁR 22. HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

1917 JANUÁR 22. HÉTFŐ. Nanestit uccai harcokkal foglaltuk el és Valputnánál meghusítottuk az oroszok támadó kísérleteit.

A pénzügyminiszter Jakab Antal magántisztviselőt, Ujfalussy Géza dr.

ügyvédet és Rác István pénzügyi díjnokot a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű adóbiztossá nevezte ki.

1927 JANUÁR 22. SZOMBAT. A városi tanács üdvözölte dr. Magoss dr. Magoss György polgármestert díszdoktorrá avatása alkalmából.

— **A Debreceni Református Tanítók Segélyegyesülete** január hó 30-án, szombaton délelőtt pontosan 11 órai kezdettel a református egyház tanácstermében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés sorrendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Bejelentés, elnöki javaslat. 4. Pénztáros évi zárszámadásról jelentés tesz. 5. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése, felmentvény megadása. 6. Költségvetés felolvasása, tiszteletdíjak. 7. Kamatlábra vonatkozó javaslat. 8. Segélyezésre vonatkozó javaslata a választmányának. 9. A közgyűlést megelőzőleg két nappal az elnökhöz beadott indítványok tárgyalása. 10. Tisztújítás. 11. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése 2 tag kinevezése. Segélyegyesületünk igen tisztelt tagjait ezúton meleg szeretettel meghívjuk és teljes számban való megjelenést kérünk. Öszinte szeretettel: Benyhe Imre ref. igazgatótanító, segélyegyesületi elnök.

x **Hibás varrógépjét** teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

— **A borbély, férfi és női fodrász, valamint kozmetikus szakosztály** 25-én fél 8 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgysorozaton szerepel az alsztály tisztikarának megválasztása és több fontos ügy.

— **Kertgazdasági előadások.** Ingyenes ismeretterjesztő és sorozatos kertgazdasági előadások lesznek minden vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a »Népkör« helyiségében (Márton Kálmán uca 40. sz. alatt). Ismertette lesznek: a gyümölcs, szőlő és zöldségtermesztés, méhészet, gyermeknevelés, légvédelem, egészségügy. Az előadásra bárkit szívesen látunk, de különösen felhívjuk a környező telepek: Nyilas, Emerich, Gerébi, Bozay és Bihari telepek, valamint a Csapó és Gerébi kertek lakói figyelmét az előadásorozatra. A Népkör elnöksége.

— **Billiárdverseny.** A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete január hó 25-iki kezdettel megrendezi első billiárdversenyét. A versenyen kizárólag az egyesület tagjai, vagy azok hozzátartozói vehetnek részt, három csoportban és pedig kezdők, haladók és erősek. Nevezési díj 1 pengő. Minden csoportban értékes díjak lesznek. Nevezéseket január 23-ig bezárólag elfogad Klein László az egyesület helyiségében minden este 7-9 óráig.

— **Teadelután a Debreceni Kálvinisták Templomegyesületében.** Január 25-én, hétfőn délután pontosan fél hat órai kezdettel a Kollégium dísztermében a Kálvinház javára teadelutánt rendez a Templomegyesület. — A teadelutánon Makláró Károly püspök, mint a Templomegyesület elnöke előadást tart. A háziasszonyi tisztet a következő úrasszonyok voltak szívesek elvállalni: Makláró Karolyné, báró Vay Lászlóné, Konez Aurélné, dr. Tankó Béláné, Jeney Sándorné, dr. Kun Sándorné, Virágos Lajosné, Péterffy Lászlóné, ref. tanítók asztala: Nagy Lajosné és a Templomegyesület asztala: Balogh Istvánné.

— **NŐI, FERFI átmeneti és télikabát szövetség P 5.50-től Petriknél, Szent Anna u. 5.**

— **»Jézus és a szegények«** címmel minden pénteken es. e 7 órától a Szoboszlói út 2. szám alatt működő bibliakörben sorozatos biblia-magyarzatokat tart január hó 22-ével kezdődően Kulcsár Lajos református segédlelkész. A fejtegetéseket megbeszélések követik, hogy az életté és tette vált Ige melletti bizonyosítgatásával minden jelenlévő gazdagíthassa ezen esték értékeit. A bibliaórákon bárki résztvehet.

— **A nyugdíjas és tényleges Máv főtisztviselők s barátaik köre** szombaton, e hó 23-án este fél 9 órakor tartják az Ujságíró Club helyiségeiben ezidei táncos egybekötött összejövetelüket s így közkívánatra ezidén is alkalmat ad az elmúlt évek kitünően sikerült családi jellegű összejöveteleinek felújítására. A személyes meghívások eddig is a legszebb eredményt biztosították.

— **Háziasszonyok!** Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztartéceket megkapja, ha még ma kéri a **Dr. Oetker-féle világhírű fényképes receptkönyvet**, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: **Dr. Oetker A. Budapest, VIII., Conti uca 25.**

— **Famunkások álarcoshálja.** Ez vi február 6-án tartják a debreceni famunkások a Munkás Ottóban nagyszabású szokásos — évente megrendezett álarcos bálját. Az álarcosbálon kiosztásra kerülő értékes faipari műemkek bütöndarabokat máris megterveztek és munkába vették az egyes műhelyek munkásai és január 25-étől megtekinthetők lesznek a Faipari Rt. bütörüzletében. Piac uccán.

MOZI

ALLOTRIA

Már a címe is különleges, bár magyar nyelvre nem lehet lefordítani. Fektelen jókedvet, vidámságot jelent, a szerző szerelmi zenebonának keresztelte el. Sok minden történik ebben a filmben, amely bonyodalommal kezdődik, ezzel folytatódik és fejeződik is be. Csupa humor a cselekmény, minden jelenetnek csattanója van, a kacagásnak, mosolynak se vége se hossza.

Willy Forst rendezői ötletessége pompásan oldja meg nehéz feladatát. Úgyesen fokozza a tempót, mindig tud hozni valami újat, érdekeset. A szereplő gárda elsőrangú, a nevek dicsőségre jelzők nélkül is biztosítják a sikert. Renate Müller, Jenny Jugo és Hilde Hildebrand nemcsak szépségükkel, de kitünő játékkal is hatnak a férfiak közül az elegáns Adolf Wohlbrück és a nagyszerű humorú Heinz Rüdman remekelnek.

Az „Allotria” a Hungaria műsorán sikert aratott és egyben megértően fogadta a közönség az új 4, 6, 8 órás játékréndet, amely jelentékenyen fokozta az érdeklődést.

— **Féldoldali hűdésben fekvő betegeknek** igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelként egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz azért, mert anélkül hogy a betegnek a legcsekélyebbt mértékben is erőlködni kellene, a bekelet alaposan kitisztítja és az egész anyagcsereét előmozdítja.

— **Az utazók sakkversenye.** A Kereskedők és Utazók Egyesületének sakkversenyéről közölt beszámolómból egy helyezés tévedésből kimaradt. Eszerint a nívós versenyben Gedő Béla 7-ik lett. Az indulók száma 10 volt.

— **A »Debreceni Izraelita Ifjai Dalköre«** január 28-án este 7 órakor évi rendes tisztújító közgyűlést tart Simonffy uccai helyiségében az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. Tisztikarválasztás. 6. Alapszabálymódosítás. 7. Esetleges indítványok.

— **A Független Polgárok Temetkezési Egyesülete** január 30-án d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést. — Határozatképtelenség esetén február 7-én d. e. 10 órakor tartják.

3031/1936.

Pk. II. 31.156/1936

Vh. sz.

Bírószéki ügyszám.

ARVERÉSI HIRDETÉNY.

A magyaróvári kir. járásbírószéke 3324—1924. sz. végzésével 240 P es jár. iránt dr. Stadler I. Miklós ügyv. által képv. özv. Fuss Nándorné javára elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 1585.— P becsértékű ingókra a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínére: Debrecen, Széchenyi u. 65. sz. a. 1937. évi február hó 5. napja délután 1 órájára kitűzték, amikor a legöb-bet igérőnek készpénzfizetés melletti, szükség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt: bútorok, szőnyeg, csillár és egyéb ingók.

Debrecen, 1937. évi jan. hó 5-én.
Dr. v. Egyházy Béla
kir. bír. végrehajtó

NYOMTATVANYAIT
a lapunkat előadja a
nuomdában
TISZTANTULI KÖNYV
ÉS LAPKIADÓ RT-nél
rendelje!

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SPORT

Pénteken délből érkezik Rino Alessi drámája debreceni ősbemutatójára

A Csokonai-színház pénteken ünnepélyes keretek között mutatja be Rino Alessi, a kiváló olasz író és publicista, a triezzi Il Piccolo főszerkesztője, az olasz sajtóügyi főbizottság tagja „Hirn doktor esete” című drámáját, magyar nyelven először, Fáy E. Béla, a kiváló debreceni fordító átültetésében.

Rino Alessi, aki esztendőnkön megjött Budapestre, személyesen részveszt drámája Csokonai-színházbeli ősbemutatóján. A kitűnő író pénteken délből érkezik Debrecenbe. Az esti díszelőadás-

son képviselteti magát a külügyminisztérium gróf Széchenyi Miklós osztályfőnökkel, a kultuszminisztérium dr. H a á s z Aladár miniszteri tanácsossal, a művészeti osztály vezetőjével, az olasz követség egyik vezető tisztviselőjével, az Országos Színészegyesület pedig Cselle Lajos alelnökkel. Természetesen testületileg vesznek részt az ősbemutatón az olaszbarát egyesületek vezetőségei és Debrecen város hivatalos és közéleti tényezői. Előadás után a város szűkkörű bankettet ad Rino Alessi tiszteletére.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január hó 22 napján, pénteken este 8 órakor: **Hirn dr. esete**, Bérletszünet, ősbemutató, díszelőadás.

Január hó 23 napján, szombaton este 8 órakor: **Hirn dr. esete**, Prémierelőadás, díszelőadás.

Január 24 napján, vasárnap délután fél 4 órakor: **A néma levante**, Mérsékelt helyárrakkal.

Január hó 24 napján, vasárnap este 8 órakor: **Hirn dr. esete**, D) bérlet.

Január hó 25 napján, hétfőn este 8 órakor: **Hirn dr. esete**, B) bérlet.

A színházi iroda hírei:

Ünnep van pénteken a Csokonai színháznak: az olasz-magyar kulturbarátság nyomatókos hangulatos előadásban, amelyben először színpadra kerül **RINO ALESSI**, az olasz drámaíródalom vezető alakjának különleges drámája, a

Hirn dr. esete

Pszichoanalitikus orvos és gyönyörű női betegek között szövődik szerelmem a drámában, amelyben a férj erőszakos, diktatórikus iparmagnás. A konfliktus megoldása halálos, az asszony agyonlövi a férjét s a gyilkosságot az orvos vállalja magára. A

Hirn dr. esete

különös léktetésű, forró atmoszférájú, izgalmas dráma, amit a Csokonai színház drámai együttesének legkiválóbb erői elevenítenek meg a pénteki díszelőadásban. **Belezna Margit, Thuróczy Gyula, Kómvics Sándor, Sármágyi Miklós, Halasy Mariska, Balázs János, R. Nagy Erzsébet** az együttes tagjai, az új díszleteket **Új Endre** tervezte. A

Hirn dr. esete

pénteki ősbemutatóján, amely ünnepi keretek között folyik le, részveszt az illusztris szerző is. Pénteken — a sok hivatalos személy részvételére és a Csokonai színház szűk befogadóképességére tekintettel — bérletszünetben megy a

Venni akat valamit?
A Független Újság hírdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgynoz.

dráma, szombaton premieràjletben, vasárnap este pedig D) bérletben.

Vasárnap délután huszadszor

A néma levante

H. NEMÉNYI LILI fellépésével, mérsékelt helyárrakkal.

HIRDETMEY.

Értesítem az érdekeltektől földhöz jutottakat, hogy az Országos Földbirtokrendező Bizottság a m. kir. Pénzügyigazgatóság előterjesztése folytán folyamatba tett eljárás során hozott 1936. december hó 22-én kelt ítéleteiben a Debrecen sz. kir. város Macsi folyó kaszálló elnevezésű ingatlanából megváltott mintegy száz kat. hold területet a város Téglavető-i ingatlanából megváltott mintegy 118 kat. hold 754 négyszögöl területet, a Schreiber Lajosné sz. Harstein Jenőtől megváltott mintegy 30 kat. hold, továbbá Steinfeld Istvántól megváltott mintegy 54 kat. hold 300 négyszögöl területű, a Steinfeld Istvántól megváltott mintegy 24 kat. hold 400 négyszögöl területű, a Reviczky Tibor és József és Melána férjzett báró Schwaben Durneisz Gyulánétól megváltott mintegy 14 kat. hold 1494 négyszögöl területű, a Horváth Gáborától megváltott mintegy 20 kat. hold területű, a Weinberger Lajosné sz. Harstein Rózától megváltott mintegy 24 kat. hold 598 négyszögöl területű, a Mike Jánostól megváltott mintegy 22 ka. hold 545 négyszögöl területű mezőgazdasági ingatlanok 1200 pengőnél magasabb megváltási árát a 11070—1934. M. E. rendelet 9. paragrafusa 2. bekezdése értelmében kat holdanként 1200 pengőre mérsékelte.

Az ítéletek jogerősek s így ellenük jogorvoslattal élni nem lehet.
Debrecen, 1937. január 18.

Polgármester.

Vincze Jenő tanyát vásárolt

Két évvel ezelőtt távozott el a debreceni proficsapatból, a Boeckaytól Vincze Jenő, a legkiválóbb magyar futballisták egyike. Vincze az Újpest csapatához szerződött s egyszersmind az Egyesült Izzó tisztviselője lett. A kitűnő, többszörösen válogatott futballista nemcsak jó sportember, hanem elsőrangú tisztviselő is. Szép fizetést kap a nagy újpesti gyártól, de ezt a pénzt többszörösen felülhaladja az az összeg, amit mint futballista keres.

Igazi sportember módjára él a debreceni származású fiatal futballista, aki már olyan szép összeget takarított meg, hogy most tanyát vásárolt. Néhány nappal ezelőtt megvette Kovács Sándor amerikai magyar Bellegelő 166-b. számú tanyáját. A nyolc hold és 52 négyszögöl nagyságú területet Vincze 5700 pengőért vásárolta meg és a vételárat készpénzben, egy összegben fizette ki.

Kovács Sándor, az előző birtokos harminc évi távollét után alig egy esztendővel ezelőtt tért vissza Amerikából. Megvette a bellegelői tanyát, úgy látszik azonban, megelégedte az ittélétt és most eladta a birtokt. Ismét visszamegy Amerikába. Az új tanyatulajdonos, Vincze Jenő szüleit kérte meg a birtok irányítására; az a terve, hogy tyúkfarmot létesít.

VASÁRNAP LESZ A DEAC ÉS DGASE GYORS- ÉS MŰKORCSOLYÁZÓ BAJNOKI VERSENY.

Vasárnap, 24-én fél 9 órai kezdettel rendezi meg a DEAC és a KGASE az 1936—37. évi gyors- és műkorcsolyázó bajnoki versenyt a városi nagyterdei jégpályán. Versenyszámok: Gyorskorcsolyázás 500, 1500 és 5000 m-es távon. Műkorcsolyázás egyéni férfiakkal és vegyes páros műkorcsolyázás. A verseny igen nagyszabásúnak és nívónak mutatkozik. Indulnak Debrecen város legjobb korcsolyázói: Nagymajtényi (Stibli) Ferenc többszörös országos vidéki gyorskorcsolyázó bajnok, Nagymajtényi Márton, Magyarország egyik legjobb műkorcsolyázója. Hölgyek között Barta Sárika, Pap Márta és Preininger Márta a legkiválóbbak, párosversenyben Antal Zsuzsanna — Nagymajtényi Márton, Szabó Évike — Nagymajtényi Ferenc és Lengyel Olga — dr. Domokos Károly pár. Még a felsoroltakon kívül számos új és kiváló tehetség fogja bebizonyítani, hogy Debrecenben

vannak a legjobb vidéki gyors- és műkorcsolyázók. A verseny kötelező gyakorlatait bemutatják és róla felvilágosítást adnak a Nagymajtényi (Stibli) testvérek, nagyterdei jégpálya.

A közönség a versenyt díjtalanul nézheti. Kéri a versenyzőket, hogy fél 9 előtt már a pályán legyenek, mert pontosan fél 9 órakor indítják a gyorskorcsolyázó versenyt.

USZÓVERSENY A FEDETT USZODÁBAN

Vasárnap d. u. 2 órai kezdettel a DVSC egyesületközi uszóversenyt rendez, amelyre az egriek és a Szegedi Uszó Egyesület után a legjobb vidéki csapatot, a Szegedi Vasutas Sport Clubot látja vendégül.

A versenyen 100 m gyorsúszás, 100 m hátúszás, 200 m mellúszás, vegyes és gyorsúszás kerülnék elődöntésre, majd pedig mint a legérdekesebb szám a DVSC—SZVSE vízpolómérkőzés, melyet szegedi játékosok fog vezetni.

A mérkőzésre belépődíj nincsen, belépésre jogosító programok a MAV műhelyben Németi Lajosnál és Mohácsi József gondnoknál, ugyszint a MAV üzletvezetőség portásánál kaphatók.

— Az ingyenes analabéta tanfolyamra az írni-olvasni nem tudó egyének állandóan bejelenthető Széchenyi ucca 20. szám alatt az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság titkári hivatalánál.

KÖZGAZDASÁG

IGEN SZILÁRD VOLT A HATÁRIDŐPIAC

Határidőpiac:
Rozs márciusra: 19.08, 18.97, 19.25, zárlat 18.25—19.26, májusra: 19.10, 19.35, zárlat 19.35—19.36.
Tengeri májusra: 14.52, 14.42, 14.92, zárlat 14.62—14.65, júliusra: zárlat 15.00.
Készárupiac.
Búza: tiszavidéki 77 kg 21.30—21.65, 78 kg 21.60—21.90, 79 kg 21.90—22.10, 80 kg 22.00—22.25, felsőtiszai 77 kg 21.25—21.45, 78 kg 21.50—21.75, 79 kg 21.80—22.05, 80 kg 21.95—22.20.
Rozs: 18.50—18.65.
Takarmányárpa: elsőrendű 15.50—16.00, középmínőségű 15.00—15.25.
Zab: elsőrendű 19.20—19.35, középmínőségű 19.10—19.20.
Tengeri: tisztántúli új 13.15—13.25.
Bza: 150 mm felsőtiszai 79-es 21.92, 150 mm hajdúi 80-as 22.25, 300 mm tiszavidéki 80-as 21.50 Oroszháza.

MARHAVÁSÁR

A mai ferencvárosi marhavásárra felhajtottak 324 vágómarhát. Bika I. rendű 69—79, II. rendű 62—67, III. rendű 52—60, ökör I. rendű 76—79, II. rendű 66—75, III. rendű 50—65, csontozativaló 32—49, tehén I. rendű 68—80, kivételesen 82—83, II. rendű 58—67, III. rendű 48—57, csontozativaló 32—47, növendékmarha 65—78, bivaly 38 fillér. Élénk iránzat mellett az összes minőségek árai kg-ként 2—3 fillérrel drágultak.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.60—16.80, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.50—7.95, 100 dollár 337.20—341.20, 100 francia frank 15.55—15.95, 100 tei 2.80—3.00, 100 lira 16.90—17.90, 100 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 76.70—78.50.

Nyomdászszáll
Január hó 24-én, vasárnap a Munkás Otthon összes termeiben. Kezdeté este 8 órakor, vége reggel 5-kor. Belépődíj ára 80 fillér.

Kivonatos versenytárgyalási hírdetmény. Az 1937. évi közúti költségel-irányzat kormányhatósági jóváhagyásával feltelelezetten versenytárgyalási hírdetek. A) a 327. sz. P. Ladány-B. Ujvárosi th. út 2.000 fm. szakaszán kiírás szerint vizes makadám kőpály., I. alternatíva szerint cementtel kötött makadámburkolat építésére. — B) a 37. sz. P. Ladány-Beregszászi (H. Sámsoni) állami közút átkelési szakaszán 1297 fm. hosszú kiírás szerint betonlappal cementhabarcsba rakott II. osztályú kisköburkolat építésére, II. alternatíva szerint beton alappal durva aszfalt beton burkolat építésére, III. alternatíva szerint cement makadám burkolat építésére. — C) a 331. sz.

Miskolc-Debreceeni (H. bőszőrményi) állami közút átkelési szakaszán 418 fm. hosszú kiírás szerint beton alappal cementhabarcsba rakott II. osztályú kisköburkolat építésére, II. alternatíva szerint betonlappal durva aszfalt betonburkolat építésére, III. alternatíva szerint cementmakadám burkolat építésére. — D) a Debrecen sz. kir. város th. utainak fenntartási anyagszükség-ének szállítására. — Az aláírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva, Debrecen sz. kir. város polgármesteri iktatójába 1937. évi február hó 22-én d. e. 10 óráig személyesen, vagy posta úlján kell benyújtani. Ugyanezen a napon d. e. 11 órakor a városhaza tanácstermében

fognak az ajánlatok felbontatni. — A jelen kivonatos versenytárgyalási hírdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hírdetményt és az ajánlati, valamint az ajánlati költségvetési űrlapot ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Csapó u. 33-35. II. em. 12. sz. szobájában) kapják meg, 2 pengő előzetes befizetése ellenében. A tervek ugyancsak ott megtekinthetők. — Bánatpénzül az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyújtásának időpon-jáig készpénzben, vagy egyéb olyan értékben letenni, amelyek elfogadhatók bánatpénzül Debrecen, 1937. január hó 20.

Polgármester.

HIRDETMÉNY. — 2392 1937. máj. Debrecen sz. kir. város adóhivatala. A városi adóhivatali által hajósági öre-ze'be vett és a Degenfeld tér 5. szám alatti négy ingóságok, úgymint: Zetis készűék, üzemképes FIAT gyarmaggyú autó, kétesövű vadászfegyver, autóröncs, ures zsákok, sertés- és válvuk, férfi és női ruhaneműek, te- lőrneműek és cipők s egyéb ingóságok 1937 évi január hó 22 napján, de-ent 8 óra 40 perctől folytatódólagosan né- város árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz ellenében eladatnak.

A FÜGGETLEN ÚJSÁG hírdetéseit mindig eredményesek!

Egy apróhirdetés egyszeri köl- lése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Újság- ban, a Debreceni Újságban HÉTRÓZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti titreésre más tarifa. — Fel- világosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Szerda délután a Sántha cakra-sz-dában Pesti Hirlapot ol-vasó hölgyet kérem, ha is-meretség lehetséges, írjon »Reménység« jelígre. 191

Most vásároljon olcsó leltári áron HAVAS
Hárnyaház
Bádogos u. 1.

Katonatisztek, altisztek, katonai hivata-
lok, »Unió«-tagok elsören
dű tüzfűt, szenet, kokszot,
brikettet téli beszerzésre is
havi részletfizetésre kész-
pénzáron kapnak, 100 kg-ot
már házhoz szállítva —
»Margit« tüzfű- és szénke-
resk. vállalatnál, a Margit
fürdő mellett. Telefon:
10-24.

Betöltendő állás

Helybeli nagy építáruházz ügyes el-
árusítókat keres. Irásbeli
ajánlatokat »Piatalembere«
jelígre a kiadóba. 175

Pincértanulót felveszek. Színházi étte-
rem, Bathyány u. 1. sz. 407

Allást keresők

Földmérési, topogistási, térképezési, te-
lekkönyvi ügyekben jártas
főiskolás egyén mérnök-
höz segéderőnek ajánlko-
zik. Cím a kiadóhivatal-
ban. 408

Lakást keresők

Bérelnek egész házat, nagy udvár-
tal, 3-4 szobás lakással,
esetleg azonnalra. Telefon
12-48. 193

Kiadó lakás

Egy szoba, konyha, kamarás
újjonnan festett lakás febr-
ruár 1-re mosókonyhahaszn-
nállattal kiadó. Apaffy u.
20. 212

Ingatlan

Olesó házhelyek eladók a Luther és Kuruc
uccák sarkán. Felvilágosi-
tást ad dr. Csányi Farkas
Attila ügyvéd, Werbőczy
ucca 12. I. emelet. 3412

Eladás

Városi bunda, különböző perzsaszőnye-
gek, írógép, varrógép el-
adó. Hunyadi ucca 14. Zs-
logház. 27

Modern

háló, ebédlő, hármaszék-
rény, világos háló, konyha
berendezés, szmoking, cim-
balom, esellő, bőrgarnitű-
ra eladó. Hatvan u. 18. 68

Egy

jókarban levő szép ima-
zsámoly olcsón eladó. Csap
u. 26. I. ajtó, balra. 190

Egy

hortobágyi komondor him-
kutya eladó. Degenfeldtér
5. szám. 189

Eladó

egy kövér sertés Erdek-
lődni Csapó ucca 19., ház-
szőlővel. 192

Vétel

Pénzt adok használt bútorért, zálog-
jegyéért, varrógépért, ruha-
neműért, szőnyegért, min-
denféle ingóságért. Barna,
Csapó 16. Hívásra jövök.
Telefon: 32-11 4199

Asztalspórt

veszek. Mandel, Nap ucca
25. 194

Ajánlat

Keszler
nemcsak kerékpárban és
alkatrészben a legolcsóbb-
ba nem a javításba adott
kerékpárokat jóformán fil-
lérekként javítja Széchenyi
u. 1. 3305

Vásznak,
siffonok, nanszuk legol-
csóbban Guttmannál, Csók
u. 4. udvarban. 116

Vaságyak,
mosdók, fürdőkádak Bész-
ler és Dávid vaskereske-
desben, a Kossuth szobor
mellett. 37

Kerékpárt — rádiót
legolcsóbban Emerich és
Budaházy autóműszaki
üzletében vásárolhat Hal-
köz 3. szám. 4468

Fajalma,
válogatott Batul, Arany-
parmen, Hercegasszony —
Batthyány ucca 17., félem.
4 168

Prima
borsodi szén 2.40 pengő,
száraz tüzfű vágva 3.80
pengő, házhoz szállítva
Grünfeldnél, Hatvan ucca
21. szám. Telefon: 29-82.
169

Szőnyegszővéshez
és varráshoz gyapjúfona-
lak 08-tól, pulloverhez
10-től Szilágyinál, Kis-
templom mellett. 143

Paplant
készíték és javítók. Áthú-
zást vállalok, Levélhívásra
házhoz megyek. Szilágyiné
paplanvarrodája, Honvéd
ucca 9. 185

Dióbél

naponta frissen törve fe-
les fehé 1 kiló P 2.30. II.
rendű 1 kiló P 2.10, mazso-
la 1 kiló P 1.30. Diótörőde,
Honvéd ucca 9. 184

Egyetlen
peciális keleti szőnyegja-
vító üzeme perzsaszőnye-
gek művészi javítását ga-
ranciával vállalja Tütünd
ján, Arany János u. 34.
4639

Varrógép,
írógép, kombinált szobák,
háló, ebédlők, konyhák,
szalonok, amerikai írósza-
talok, iratszokrények, bőr
garnitűrák, székek, aszta-
lok: Bütormagazin. Szé-
chenyi 6. 4319

Takaréktűzhelyek
készen kaphatók. Megren-
delésre legdiszesebbig ol-
csón készítek. Kandia 15.
170

Konyhabútorok
gyönyörű kivitelben, nagy
választékban olcsón be-
szerezhető konyhabútor-
lerakatkál, Deák Ferenc
ucca 3. 4517

Varrást
és javítást olcsón vállal,
házakhoz is megy, háznál
1.50. Csap u. 26., I. ajtó,
balról. 86

Tűzhelyek,
zománcozott, minden szín-
ben felelősséggel Kiraka-
tom megtekintésre érde-
mes. Tűzhelyüzem, Árpád-
tér 17. 87

Bőröndök
és mindenféle bőrdíszmü-
árt legolcsóbban a készí-
tőnél: Feuermann bőrn-
dösmesternél vehet, Gamb-
rinusz passage. 111

Oktatás

Német
anyanyelvű úr irodalmi
német nyelvre tanít s tár-
salgást folytat. Hatvan
ucca 1., I. kapu, III. 54.
3000

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. —
Kossuth ucca 41. 3307

Péni

Kölesönöket
első helyi bekebelezésre,
vagy árufedezet mellett
folyósítunk, tőzsdei meg-
bízásokat elfogadunk, be-
tétet gyümölcsötünk
Magyar Általános Taka-
rékpénztár. Piac ucca 81
3814

Ellátás

Jövedelmét gyarapítja,
ha az Ujságírók Clubjá-
nak éttermében étkezik. 4
fogásos nagy menü 110,
kis menü 90 fillér. Első-
rangú házikoszt. Külön-
diétás konyha. Piac ucca
26., I. em. (Bejárat a bő-
röndös üzlet mellett.)

Hungária pensio

Debrecen, Ferenc Jó-
zsef út 59. szám. —
Telefon 23-39.

Családi otthon, kitű-
nő konyha, a legszi-
gorúbb diéták.

Rádió

Rádiók
átalakítását, valamint ja-
vítását a legolcsóbban fe-
lelőség mellett végzem —
Eredeti gyári gépek rak-
tárán Miklós u. 2. 3931

Különléle

Orth. köser
vendéglőmet Piac 66. üzlet
helyiségbe helyeztem, hol
gyönyörű helyiség áll a
tisztelt közönség rendelke-
zésére. Klein vendéglős.
4593

HUSFÜSTÖLES
olcsón, pontosan, kifogás-
talanul Teleki ucca 88.
szám alatt.

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE. Laptulaj-
donos: Debreceni Függet-
len Újság Vállalat. Nyom-
tató: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó R. T. József kir.
herceg ucca 1. szám.